

**DRUGOSTOPENJSKI DVODISCIPLINARNI MAGISTRSKI ŠTUDIJSKI
PROGRAM
SLOVENISTIKA
UNIVERZA V LJUBLJANI, FILOZOFSKA FAKULTETA**

Predstavitev študijskega programa:

1. Podatki o študijskem programu

- Drugostopenjski dvodisciplinarni magistrski študijski program *Slovenistika* traja 2 leti (4 semestre) in obsega skupaj na obeh smereh 120 kreditnih točk.
- Študijski program nima predvidenih smeri in modulov.
- Po zaključenem študijskem programu diplomant pridobi strokovni naslov *magistrica slovenistike in ... oz. magister slovenistike in ...* (okrajšava *mag. slov.*), pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

2. Temeljni cilji programa in splošne kompetence, ki se pridobijo s programom

Temeljni cilji drugostopenjskega dvodisciplinarnega programa *Slovenistika* so nadgraditev prvostopenjskih programov, usposobitev diplomantov za raznovrstne kompetence na podlagi razumevanja in povezovanja različnih vidikov interdisciplinarnosti na višjem strokovnem nivoju in širitev nabora zaposlitvenih možnosti, saj diplomanti in diplomantke obvladajo oz. poznajo dve strokovni področji.

V okviru tega študijskega programa naj bi bil posameznik sposoben reflektirati sočasna in pretekla strokovna spoznanja o jeziku/literaturi ter jezikovni/literarni praksi ter se do njih argumentirano opredeliti. Tovrstna strokovna znanja lahko posameznik tudi učinkovito ubesedi v govorjenem/zapisanem publicističnem, poljudnoznanstvenem ali znanstvenem besedilu ter tako dejavno sooblikuje literarno in širše kulturno dogajanje, jezikovno politiko in načrtovanje ter pozitiven odnos širše javnosti do jezika, literature in kulture.

Diplomant je po končanem študijskem programu zmožen sodelovati pri načrtovanju, izvajanju in vodenju raziskav s področja slovenskega jezika, literature ali kulture ter samostojno, samoiniciativno, inovativno in tudi interdisciplinirano reševati probleme s teh področij. Usposobljen je za prevzemanje zahtevnejših nalog v raziskovalni dejavnosti, založništvu, tiskanih in elektronskih medijih ter kulturnih ustanovah. Študijski program ga usposablja tudi za samostojno in ustvarjalno načrtovanje nalog v protokolu, državni upravi in drugih ustanovah, ki se ukvarjajo s predstavitvijo in promocijo slovenskega jezika in literature doma ali na mednarodnem področju, v propagandni/oglaševalski in turistični dejavnosti.

Splošne kompetence

- logično, abstraktno, analitično, divergentno in asociativno razmišljanje;
- razumevanje, analiza, povzemanje in kritično ovrednotenje različnih besedil in stališč;
- kritično ovrednotenje pridobljenega strokovnega znanja;
- strokovno ustrezno in učinkovito izrabljanje razpoložljivih sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij in danosti za iskanje, izbiro (selekcijo), obdelavo/uporabo in nadaljnje posredovanje informacij;
- interdisciplinarno povezovanje pridobljenega znanja in kompetenc na osnovi splošne razgledanosti in poznavanja akademskih področij;
- prepoznavanje in upoštevanje za določeno kulturo ali (družbeno) skupino specifične tradicije v komunikaciji;

- uporaba svojega znanja in metodoloških rešitev za reševanje novih problemov in nalog (»transferne kompetence«);
- smiselno zastavljanje (in reševanje) kompleksnih vprašanj, še posebej v zvezi z jezikom in literaturo;
- preučevanje problema z različnih zornih kotov in njegovo interdisciplinarno reševanje, tudi v večkulturnem okolju;
- samostojno, samoiniciativno in inovativno reševanje problemov oz. iskanje realno izvedljivih rešitev;
- samostojno načrtovanje, organiziranje in obravnava teme v obliki projektov, tudi v sodelovanju z drugimi (v skupinah, timsko delo);
- interpretiranje raziskovalnih rezultatov na višji ravni, razumevanje soodvisnosti znanstvenih spoznanj in dosežkov ter kritično ovrednotenje svojih in tujih dosežkov in spoznanj;
- razumljivo, prepričljivo, sporazumevalnemu položaju ustrezno in jezikovno pravilno ubesedenje/ubesediljenje svojih strokovnih in širših spoznanj v strokovnem (tudi poljudnoznanstvenem), znanstvenem, publicističnem ali propagandnem besedilu;
- konstruktivno sodelovanje v javnih (strokovnih ali publicističnih) pogovorih, povezanih z ožjo slovenistično ali splošnejšo temo;
- argumentirano, logično in prepričljivo predstavljanje svojih stališč v govorjenih ali pisnih diskusijah in pogajanjih;
- prevzemanje odgovornosti za vodenje in usklajevanje najzahtevnejših strokovnih nalog;
- sposobnost etične samorefleksije, občutljivosti za etična merila in zavezanosti k profesionalni etiki;
- skrb za lasten poklicni/strokovni razvoj (pripravljenost za dodatno usposabljanje in vseživljenjsko učenje);
- dejavno sooblikovanje slovenskega kulturnega prostora.

Predmetnospecifične kompetence, ki se pridobijo s programom

Po 2. stopnji študija so diplomanti zmožni:

- globlje razumeti temeljne jezikoslovne smeri in njihova filozofska izhodišča ter jih kritično ovrednotiti;
- samostojno raziskati in opisati jezikovne pojave v njihovi sistemski, socialni, psihološki in zgodovinski povezanosti;
- samostojno raziskati in kritično ovrednotiti jezikove pojave in procese skozi zgodovino in v današnjih družbenih razsežnostih;
- raziskovati jezik kot sredstvo in rezultat simbolne interakcije v njegovi spoznavni (kognitivni), čustveni (emocionalni), ustvarjalni (kreativni) in družbeni (socialni) funkciji;
- sooblikovati knjižnojezikovno normo in kritično ovrednotiti njeno delovanje;
- spremljati jezikovnopolitično in jezikovnokulturno dogajanje ter ju strokovno argumentirano sooblikovati;
- strokovno ustrezno samostojno analizirati in kritično presojeti govorjeno/zapisano besedilo z različnih vidikov;
- ovrednotiti in utemeljiti rabo in vlogo različnih jezikovnih sredstev v besedilu glede na njegovo vpetost v širši kontekst;
- izbirati glede na govorni položaj ustrezne socialne, funkcijske in prenosniške zvrsti ter besedilne vrste;
- prirejati/preoblikovati besedila ene vrste glede na različne govorne položaje (namen, naslovnika, prenosnik itd.);

- učinkovito govorno ali pisno ubesediti različne teme in pri tem tvoriti jezikovno pravilna, koherentna, kohezivna in ustrezna strokovna, publicistična ali propagandna besedila;
- v publicističnem, strokovnem (tudi poljudnoznanstvenem) ali znanstvenem besedilu širši in strokovni javnosti učinkovito govorno ali pisno predstaviti svoja in tuja spoznanja in stališča o jezikovnih pojavih, pravilih, načelih ... ter njihovi konkretni uresničitvi;
- svetovati nestrokovnjakom v zvezi s kompleksnejšimi jezikovnimi (normativnimi, slogovnimi) vprašanji ter jim strokovno argumentirano predlagati uporabo pravilnejših/ustreznejših/učinkovitejših jezikovnih sredstev;
- načrtovati in oblikovati prezentacije v govorni ali pisni obliki;
- v koherentnem besedilu ubesediti svoje poglobljeno doživljanje, razumevanje in analitične/sintetične ugotovitve o prebranem književnem delu;
- samostojno raziskovati književna besedila različnih vrst/zvrsti, njihov nastanek in učinkovanje (družbeni, kulturni, estetski, medijski, biografski vidik);
- pojave in procese književne kulture analizirati in vrednotiti v zgodovinskem kontekstu ter jih konstruktivno sooblikovati;
- prepoznati temeljne in subtilnejše prvine literarnega oblikovanja;
- »prevajati« zahtevnejša starejša slovenska književna besedila;
- reflektirati svoje poznavanje besedila in zavzeti stališče v zvezi z vprašanji literarnega vrednotenja;
- v javnosti učinkovito predstaviti zgodovinske literarne tekste in pisne kulturne spomenike z vidika sodobne literarne znanosti;
- jezikovno pravilno, smiselno in razumljivo, estetsko in retorično učinkovito (glasno) brati/interpretirati oz. predstaviti literarna besedila;
- nestrokovnjakom svetovati v zvezi z zahtevnejšimi vprašanji o književnosti,
- presoјati strukturo in učinek medijev v literarnem sistemu;
- poznati in načrtovati delovanje kulturnih institucij in ustanov;
- obvladovati novinarske, uredniške, založniške, animacijske in promocijske kulturne dejavnosti;
- načrtovati in voditi študijske krožke, tabore, strokovna srečanja in delavnice;
- načrtovati, organizirati in izvajati javne (kulturne, strokovne in druge) dogodke;
- predstavljati in promovirati slovenski jezik, književnost in kulturo tako v domači javnosti kot na mednarodnem področju;
- sooblikovati stališče javnosti do slovenskega jezika, književnosti in kulture ter vplivati na nacionalno (samo)zavest.

3. Pogoji za vpis in merila za izbiro ob omejitvi vpisa

V dvodisciplinarni študijski program druge stopnje se lahko vpiše, kdor je končal:

- prvostopenjski dvodisciplinarni študijski program istih disciplin, vrednoten s 180 KT;
- prvostopenjski dvodisciplinarni študijski program istih disciplin, ovrednoten z 240 KT; pri tem se lahko kandidatom glede na opravljene obveznosti prvostopenjskega študija prizna do 60 KT;
- katerega koli od drugih prvostopenjskih študijskih programov z ustreznih strokovnih področij (jezikoslovje, družboslovje, humanistika), če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za študij na drugi stopnji; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo do 60 KT;

- katerega koli od drugih prvostopenjskih študijskih programov z drugih strokovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za študij na drugi stopnji; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo do 60 KT;
- visokošolski strokovni študijski program po starem programu z ustreznih strokovnih področij (jezikoslovje, družboslovje, humanistika), če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za študij na drugi stopnji; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do 60 KT;
- visokošolski strokovni študijski program po starem programu z drugih strokovnih področij, če je kandidat pred vpisom opravil študijske obveznosti, ki so bistvene za študij na drugi stopnji; te obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo do 60 KT.

Diferencialni izpiti bodo določeni individualno glede na pridobljeno predhodno izobrazbo kandidata. Kandidat lahko te obveznosti opravi med študijem na 1. stopnji ali z opravljanjem diferencialnih izpitov pred vpisom v drugostopenjski študijski program. Obveznosti se določijo glede na različnost strokovnega področja in obsegajo od 10 do 60 KT. Vsaka prošnja se obravnava na kolegiju oddelka individualno, individualno se na kolegiju oddelka določita tudi obseg in vsebina dodatnih študijskih obveznosti iz temeljnih predmetov, bistvenih za študij na drugi stopnji.

Če bo vpis omejen, bodo kandidati izbrani glede na dosežene točke, izračunane na podlagi:

- povprečne ocene na prvostopenjskem ali dodiplomskem študiju (60 %),
- ocene zaključne seminarske naloge na prvi stopnji ali diplomskega dela (40 %).

4. Merila za priznavanje znanj in spretnosti, pridobljenih pred vpisom v program

Po magistrskih dvodisciplinarnih študijskih programih druge stopnje se lahko kandidatom priznavajo tudi znanja, usposobljenosti in zmožnosti, ki jih je kandidat pridobil pred vpisom v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja in ki po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetnospecifičnim kompetencam, določenim z dvodisciplinarnim študijskim programom.

Študentje znanja, pridobljena v različnih oblikah formalnega in neformalnega izobraževanja ter izkustvenega učenja (portfolijo, projekti, objave avtorskih del ipd.), izkažejo s spričevali in drugimi listinami, iz katerih je razvidna vsebina in obseg vloženega dela študenta.

Vloga za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti mora vsebovati:

- spričevala,
- druge listine (različni dokumenti, ki jih izda delodajalec in dokazujejo izkušnje, potrdila o udeležbi na seminarjih in usposabljanjih ipd.),
- portfolijo, v katerem kandidat pripravi svojo biografijo s podatki o izobrazbi, o zaposlitvah ter drugih izkušnjah in znanjih, ki jih je pridobil v preteklosti,
- druga dokazila (izdelki, storitve, objave in druga avtorska dela kandidatov; projekti, izumi, patenti ipd).

Priznana znanja, usposobljenosti oz. zmožnosti se lahko upoštevajo kot opravljene študijske obveznosti znotraj vseh delov študijskega programa. Iz njih pa morata biti jasno razvidna tako vsebina kot obseg vloženega dela študenta, da se lahko znanja ovrednotijo s kreditnimi točkami. Na podlagi individualnih dokumentiranih vlog študentov odloča o priznavanju in

vrednotenju tako pridobljenih znanj, usposobljenosti in zmožnosti Filozofska fakulteta na predlog posameznih oddelkov. Ob tem upošteva Pravilnik o postopku in merilih za priznavanje neformalno pridobljenega znanja in spretnosti, sprejet 29. maja 2007 na Senatu Univerze v Ljubljani, druge določbe statuta Univerze v Ljubljani ter Pravila Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

5. Pogoji za napredovanje po programu (usklajeni s 151. členom Statuta Univerze v Ljubljani)

- **pogoji za napredovanje iz letnika v letnik:**

Vsi študijski programi 1. in 2. stopnje na FF se spremenijo tako, da morajo študentje za napredovanje v višji letnik opraviti študijske obveznosti v tolikšnem obsegu, da dosežejo 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom (54 od 60 KT) za posamezni letnik.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL, 153. člen), pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

- **pogoji za ponavljanje letnika:**

V skladu s 152. členom Statuta Univerze v Ljubljani ima študent, ki ni opravil vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni z 238. členom, pogoji za mirovanje statusa študenta pa z 240. členom Statuta Univerze v Ljubljani.

Študentom glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. Pogoji za dokončanje študija

Za dokončanje študijskega programa mora študent opraviti vse študijske obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 60 KT. Ker gre za dvodisciplinarni študijski program, mora študent za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini, v skupnem obsegu 60 KT, skupaj torej 120 KT.

7. Prehodi med študijskimi programi

Prehodi med študijskimi programi veljajo za vse študijske programe na drugi stopnji (enopredmetne, dvopredmetne, dvodisciplinarne) na Filozofski fakulteti.

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej 2. stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik študijskega programa.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent/-tka opravil/-a v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent/-tka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

V skladu s 5. členom Meril za prehode med študijskimi programi lahko študenti prehajajo tudi iz univerzitetnih (nebolonjskih) študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, na bolonjske študijske programe, pri čemer je prehod mogoč:

- le med študijskimi programi istih disciplin in
- če od kandidatovega zadnjega vpisa na univerzitetni študijski program, s katerega prehaja, nista minili več kot 2 leti, vendar pa najkasneje do konca študijskega leta 2015/2016.

O izpolnjevanju pogojev za prehod in priznavanju obveznosti, na podlagi individualne prošnje kandidata/-tke in dokazil o opravljenih obveznostih, odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

V primeru, da ima študent/-tka opravljene obveznosti na tuji visokošolski instituciji, vloži vlogo za priznanje v tujini opravljenega izobraževanja na predpisanem obrazcu v skladu z Zakonom o vrednotenju in priznavanju izobraževanja in veljavnim pravilnikom. Vlogi priloži predpisane dokumente.

8. Načini ocenjevanja

Načini ocenjevanja oziroma načini preverjanja znanja so določeni za vsak predmet posebej v učnih načrtih (npr.: ustni /pisni izpiti, kolokviji, eseji oziroma seminarske naloge, dnevnik, praktične naloge oziroma izdelki, projekti, reševanje realnih problemov, reševanje odprtih nalog/problemov, vrstniško ocenjevanje, portfolijo ipd.).

Pri ocenjevanju se uporablja naslednja ocenjevalna lestvica, ki je skladna s Statutom univerze v Ljubljani:

- 10 - (odlično: izjemni rezultati z zanemarljivimi napakami),
- 9 - (prav dobro: nadpovprečno znanje, vendar z nekaj napakami),
- 8 - (prav dobro: solidni rezultati),
- 7 - (dobro: dobro znanje, vendar z večjimi napakami),
- 6 - (zadostno: znanje ustreza minimalnim kriterijem);
- 5–1 - (nezadostno: znanje ne ustreza minimalnim kriterijem).

9. Predmetnik drugostopenjskega dvodisciplinarnega študijskega programa *Slovenistika*

1. semester									
Zap. št.	Učna enota	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika	15	30				75	120	4
	Slovenska dialektologija	30					60	90	3
	Literatura in kulturne ustanove	30					60	90	3
	Izbirni strokovni literarni predmet*	30					60	90	3
	Splošni izbirni predmet								7
SKUPAJ		105	30				255	390	17
DELEŽ		26,9 %	7,7 %				65,4 %	100 %	

* Izbirni strokovni literarni predmeti

Zap. št.	Predmet	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Sodobna slovenska kratka proza	30					60	90	3
	Obdobja in slogi v slovenski književnosti	30					60	90	3

2. semester

Zap. št.	Učna enota	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje	30					60	90	3
	Starejša slovenska književnost	30		15			45	90	3

	Literatura in kulturne ustanove			20			10	30	1
	Teorija literarnega diskurza	30					60	90	3
	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet*	30					60	90	3
SKUPAJ		120		35			235	390	13
DELEŽ		30,8 %		8,9 %			60,3 %	100 %	

*Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti

Zap. št.	Predmet	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECT S
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Publicistično in propagandno besedilo	30					60	90	3
	Raziskovalna orodja v jezikoslovju	15		30			45	90	3

3. semester (ob izbiri jezikoslovnega magistrskega dela)

Zap. št.	Učna enota	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECT S
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Jezikoslovni magistrski seminar		30				60	90	3
	Literarni magistrski seminar		30				60	90	3
	Izbirni strokovni jezikoslovni predmet*	15	15				60	90	3
	Izdelava magistrskega dela								6
SKUPAJ		15	75				180	270	15
DELEŽ		5,6 %	27,7 %				66,7 %	100 %	

*Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti (ob izbiri jezikoslovnega magistrskega dela)

Zap. št.	Predmet	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECT S
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Slovensko zgodovinsko besedoslovje	15	15				60	90	3
	Leksikografija	30		15			45	90	3

	Jezik v gledališču in filmu	15	15				60	90	3
	Normativno, (jezikovno)-zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila		30				60	90	3

4. semester (ob izbiri jezikoslovnega magistrskega dela)

Zap. št.	Učna enota	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECT S
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Jezikoslovni magistrski seminar		30				60	90	3
	Literarni magistrski seminar		30				60	90	3
	Magistrsko delo								9
SKUPAJ			60				120	180	15
DELEŽ			33,3 %				66,7 %	100 %	

3. semester (ob izbiri literarnega magistrskega dela)

Zap. št.	Učna enota	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
	Jezikoslovni magistrski seminar		30				60	90	3
	Literarni magistrski seminar		30				60	90	3
	Izbirni strokovni literarni predmet*	30					60	90	3
	Izdelava magistrskega dela								6
SKUPAJ		30	60				180	270	15
DELEŽ		11,1 %	22,2 %				66,7 %	100 %	

*Izbirni strokovni literarni predmeti (ob izbiri literarnega magistrskega dela)

Zap.	Predmet	Kontaktne ure			Sam. delo	Ure	ECT
------	---------	---------------	--	--	-----------	-----	-----

št.		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.	študenta	skupaj	S
	Literarna interpretacija	15	15				60	90	3
	Literatura in mediji	30					60	90	3
	Slovstvena folkloristika – med jezikoslovjem in literarno vedo	30					60	90	3

4. semester (ob izbiri literarnega magistrskega dela)

Zap. št.	Učna enota	Kontaktne ure				Druge obl. š.	Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
		Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje				
	Jezikoslovni magistrski seminar		30				60	90	3
	Literarni magistrski seminar		30				60	90	3
	Izdelava magistrskega dela								9
SKUPAJ			60				120	180	15
DELEŽ			33,3 %				66,7 %	100 %	

10. Podatki o možnostih izbirnih predmetov in mobilnosti

Ker študijski program ne vsebuje usmeritev, lahko študent predmete izbira glede na lastne interese oz. znanje, ki ga želi poglobiti.

V 1. letniku lahko tako, če ga npr. zanima starejša slovenska književnost, med izbirnimi predmeti dodatno izbere predmet Obdobja in slogi v slovenski književnost, če pa ga zanima poglobljeno znanje raziskovanja slovenske dialektologije ali kateregakoli drugega področja slovenistične znanosti, lahko dodatno izbere predmet Raziskovalna orodja v jezikoslovju.

V 2. letniku so študentu glede na magistrsko delo, ki je lahko ali literarno ali jezikoslovno slovenistično ali skupno (tj. dvodisciplinarno), ponujeni različni izbirni strokovni jezikoslovni in literarni predmeti. Tako lahko študent, če se odloči za jezikoslovno magistrsko delo, izbira med štirimi različnimi strokovnimi jezikoslovnimi predmeti, ki vsak s svojega raziskovalnega področja pogloblja študentovo znanje in mu tako pomaga pri pisanju magistrskega dela.

Mobilnost

Študent lahko v okviru programov Socrates-Erasmus, CEEPUS in meddržavnih štipendij del študija, primerljiv z matičnim študijskim programom, opravi tudi v tujini.

11. Kratka predstavitev posameznega predmeta

11.1 Obvezni strokovni predmeti 1. letnika

***Slovnica znanstvenega in strokovnega jezika* (4 ECTS)**

Vsebina: Opredelitev searlovške pragmatičnofunkcijske ločitve strokovnega jezika od znanstvenega – gre za abstrakcijo besedilnih lastnosti – in s tem vzpostavitev razmerja s praško strukturalno funkcionalistično teorijo jezikovne zvrstnosti. Vplivajnsko-učinkovalne prvine strokovnega jezika in razločevalnost glede na znanstveni jezik, povezovalnost zlasti s publicističnim jezikom kot prototipom vplivajnsko-učinkovalne vloge jezika. Razločevalne lastnosti znanstvenega jezika glede na strokovni jezik tako na ravni lastnosti koreferenčnih vezi, njihovega izvora, izrazne podobe in funkcije (slovarsko-besedilnega pomena). Sistemizacija (jezikovnosistemska predvidljivost) obvestilnega jedra zlasti na podlagi pomenske tipologije stavčnih členov, predvsem pa stavčnih zgradb.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar.

***Jezikovna politika in jezikovno načrtovanje* (3 ECTS)**

Vsebina: Metodologija kvalitativnega in kvantitativnega sociolingvističnega raziskovanja. Opredelitev jezikovne politike in njenega razmerja do jezikovnega načrtovanja v različnih okoliščinah. Načrtovanje in udejanjanje statusa slovenskega jezika v enojezičnih, dvojezičnih in večjezičnih okoljih. Načrtovanje jezikovne zmožnosti slovenščine kot prvega, kot drugega in kot tujega jezika. Načrtovanje tujejezične zmožnosti slovenskih govorcev. Jezikovna infrastruktura za slovenščino. Jezikovne pravice kot specifične temeljne človekove pravice. Jezikovna lojalnost, jezikovno prilagajanje, jezikovna vitalnost. Simbolična in ideološka razsežnost jezika. Nosilci in ustanove jezikovnega načrtovanja in jezikovne politike v Sloveniji in Evropski uniji. Formalnopravni vidiki statusa slovenščine in drugih jezikov v Republiki Sloveniji. Status, raba in podoba slovenščine zunaj Republike Slovenije. Slovenske jezikovne skupnosti z manjšinskim statusom. Deklarativna in realna jezikovna politika v Evropski uniji.

Metode poučevanja: Predavanja.

***Slovenska dialektologija* (3 ECTS)**

Vsebina: Pregled zgodovine slovenske dialektologije (avtorji, dela) s poudarkom na sedanjem stanju dialektoloških raziskav in seznanitvijo s temeljnimi (slovenskimi) dialektološkimi projekti v različnih raziskovalnih centrih. Pomen in uporaba izsledkov tudi v drugih strokah. Pretranskribiranje narečnih besedil iz starejših transkripcij v sedanjo nacionalno transkripcijo. Osnovni napotki za terenske dialektološke raziskave. Pregled slovenskih narečij po narečnih skupinah s poudarkom na diahronem vpogledu v naglasne, glasoslovne in oblikoslovne razvojne značilnosti. Ugotavljanje sistemskosti (in morebitnih nesistemskih odklonov) obravnavanih ravnin v izbranih krajevnih govorih ter njihove funkcijske razčlenjenosti.

Metode poučevanja: Predavanja, ponazorjena z avdio- in/ali videoposnetki.

1???????? (3 ETSC)

Vsebina: Pregled slovenske književnosti od 10. do konca 18. stoletja (na ozadju evropske zgodovine): verske pesmi (božične, velikonočne ..., svetniške, Marijine ...); molitve, pridige ter ostala teološka literatura; posvetne pesmi do Pisanic, Pisanice, Vodnik ...; verska in posvetna drama (liturgične drame, pasijonske igre, Linhart), filozofska in enciklopedična dela: Brižinski spomeniki, Stiški rokopis idr. srednjeveški rokopisi, Trubar, Krelj, Dalmatin idr., Čandek, Kastelec, rokopisne pesmarice 17. in 18. stoletja, Valvazor, Svetokriški, Basar idr. Vsebina (teološka, posvetna), oblika (verzna, prozna, dramska), funkcija (liturgična idr.) teh del.

Metode poučevanja: Predavanja z diskusijo, seminar, vaje.

***Literatura in kulturne ustanove* (4 ETCS)**

Vsebina: Pregled zgodovine in sodobnega stanja literarnih institucij na Slovenskem: vodilnih revij, založb, kulturnih redakcij dnevnikov, radia in televizije. Društvo slovenskih pisateljev. Rokopisni oddelek Narodne in univerzitetne knjižnice, Arhiv Slovenije, muzeji (novejše zgodovine, gledališča in filma, arhiv SNG Drama, RTV Slovenije), domoznanstvo v pokrajinskih in splošnoizobraževalnih knjižnicah. Programske usmeritve in realizacije nacionalnih projektov (izdajanje zbranega dela slovenskih pesnikov in pisateljev, slovenski biografski leksikon, pokrajinski biografski leksikoni). Nastanek in izdaja knjige: redakcija, jezikovno poseganje v rokopis, variantnost. Načela urejanja izbranega dela, antologije, berila. Bibliofilske izdaje, reprinti, faksimile. Sestavljanje bibliografije. Pojem bralca, avtorja, vloga urednika in založnika. Sodelovanje med založbo/uredništvom in avtorjem. Pravna zaščita avtorskih pravic. Posegi političnih in pravnih institucij v avtorsko avtonomijo. Literatura in elektronski mediji. Presentacija besedila in ustvarjalca, razstava. Promocija slovenske literature v domačih medijih, v tujini, programirani medliterarni stiki.

Metode poučevanja: Predavanja, projektno terensko delo v kulturnih ustanovah.

***Teorija literarnega diskurza* (3 ETSC)**

Vsebina: metodologija (genealogija in današnje stanje literarne teorije; inter- in transdisciplinarnost; metodološki pluralizem, relativizem in problem verifikabilnosti, relevantnosti znanstvenega spoznavanja; smeri sodobne literarne teorije (od ruskega formalizma do danes); teorija literarnega teksta (literarnost, literarni sistem oziroma literarno polje, funkcije literature); struktura teksta (materialni nosilec – problemi medija; konkretizacija/inferenca, pomen, besedilni svet; so- in protipostavljanje oziroma kompozicija); subjekt, tekst in diskurz (problem identitete); tekst in resničnost (fikcija, mogoči svetovi, literarna pragmatika); tematika in tematologija; genologija (logiški in epistemološki problemi žanrskega klasificiranja; nastanek, obstoj in razvoj literarnih vrst,

zvrsti oziroma žanrov; žanri in literarni sistem); pesniško besedilo (tropi, figure oziroma podobje; verz; temelji metrike); pripovedno besedilo (temelji naratologije; stilistika pripovedne proze); dramsko besedilo (temelji teorije drame; soodnos z gledališčem, spektakelsko funkcijo, performansom in elektronskimi mediji); elektronski hipertekst; literatura in novi mediji; jezik, stil in identiteta literarnega teksta: uvod v stilistiko diskurza; medbesedilnost (literarni tekst v družbeno-zgodovinskem in literarno-umetniškem kontekstu; literatura kot kulturni spomin); razvojni procesi, literarni kanon; načela sodobnega literarnega zgodovinopisja, problemi periodizacije; nacionalna, regionalna in druge književne enote.
Metode poučevanja: Predavanja.

11.1.1 Izbirna strokovna predmeta 1. letnika - jezikoslovna

***Publicistično in propagandno besedilo* (3 ECTS)**

Vsebina: Komunikacijske vede. Zgodovina slovenskega publicističnega diskurza. Pregled razvoja oglaševalskih besedil. Analiza struktur publicističnega in propagandnega diskurza. Klasifikacija stalnih oblik publicističnega sporočanja. Spoznavanje stilnih postopkov v publicističnih in propagandnih besedilih. Jezik kot sistem, iz katerega tvorec publicističnega ali propagandnega besedila izbira določena sredstva za doseg sporočanskega namena. Neverbalna sredstva v oglaševalskih besedilih. Ideologija in publicistično besedilo Manipulacija in oglaševalsko besedilo.

Metode poučevanja: Predavanja, individualno vodeni študij.

***Raziskovalna orodja v jezikoslovju* (3 ECTS)**

Vsebina: Snemalne priprave, lastnosti in njihova uporaba. Zajem, digitalizacija, hranjenje in elektronska obdelava govora in pisnih besedil. Računalniški programi za transkripcijo in akustično analizo govora (Transcriber, Praat). Programi za statistično obdelavo korpusnih in drugih jezikovnih podatkov ter programi za vizualizacijo (jezikovnih) podatkov. Vaje zajemajo uporabo ustreznega orodja za rešitev določenega jezikoslovnega problema.

Posebnosti: Vaje v računalniški učilnici.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

11.1.2 Izbirna strokovna predmeta 1. letnika - literarna

***Sodobna slovenska kratka proza* (3 ECTS)**

Vsebina: Kratkoprozna vrstna terminološka vprašanja. Kvantitativna in kvalitativna merila za proučevanje kratke proze. Značilnosti tradicionalnih in sodobnih kratkoproznih žanrov. Zgodovinski pregled (slovenske in svetovne) kratke proze. Dve usmeritvi slovenske kratke proze po letu 1980: postmodernistične in paradigme »preteklih literarnih usmeritev« (realističnih, eksistencialističnih, modernističnih). Tipologija zgodb (metafikcijske, lirične, z ljudsko in pravljico motiviko, fantastične, zgodovinske, o izpraznjenih medosebnih odnosih (v urbanem okolju). Postmodernizem in mlada slovenska proza: predstavniki in značilnosti njihovih pisav (metafikcionalisti, subjektivni realisti, arhaizatorji, čisti fantastiki, minimalisti). Trivialni elementi v slovenski postmodernistični kratki prozi. Elementi literature izčrpane eksistence v sodobni slovenski kratki prozi.

Metode poučevanja: Predavanja z diskusijo.

***Obdobja in slogi v slovenski književnosti* (3 ECTS)**

Vsebina: Opredelitev pojmov književnost, slovstvo, pismenstvo, leposlovje. Srednjeveško slovstvo in pismenstvo v procesu pokristjanjevanja. Humanistični vidik protestantizma,

jezikovni nazor in normiranje, reforma cerkve, šolstvo, besedila v in o slovenščini. Protireformacija in barok: plemiška etiketa, tematsko-stilne značilnosti pridige, versko gledališče, znanost. Posvetna književnost razsvetljenstva, prerodne kulturne zamisli na ozadju meščanske revolucije, reforme, praktično in poučno slovstvo, zgodovina, hibridnost elitnega almanaha, dramatika, predromantična poezija, ljudski bukovniki. Estetska avtonomnost v romantiki, etnocentrična in klasična estetika, abecedna in cenzurna vojna, razvoj lirike, obdelava ljudske pesmi, začetek kritike in lit. zgodovine. Programiranje realističnega pripovedništva, pomen kritike, tipi kratke proze, hibridnost romana, postromatična poezija, poetični realizem in naturalizem. Izvor, specifika, žanrska razvitost, slogovna sinkretičnost moderne, evropski estetski in filozofski impulzi, subjektivizem, antimimetičnost, lirizacija. Družbena in duhovna kriza po 1. svet.vojni, revolucija, optimalna projekcija, kontekst avantgard, vpliv psihoanalize, prenavljanje izraza, monataža, groteska, vizija. Socialna orientacija literature med vojnama, krogi kritične inteligence, prenovitvena gibanja, stilna redukcija, prozaizacija, dokumetnarnost, historičnost. Modernizem in odpor do kulturne politike, nove filozofske in epistemske paradigme, literatura absurda, neoavantgardni reizem in ludizem, postmodernizem.

Metode poučevanja: Predavanja.

11.2 2. letnik

11.2.1 Obvezni magistrski seminar

***Jezikoslovni magistrski seminar* (6 ECTS)**

Vsebina: V seminarju se raziskovalno obravnavajo teme glede na specializacijo profesorja, ki ga je razpisal, zato ima seminar različne jezikovne in jezikoslovne vsebine.

Posebnosti: Različni predavatelji.

Metode poučevanja: Seminarско, timsko in individualno (konzultacije) delo, javno nastopanje (predstavitev naloge).

***Literarni magistrski seminar* (6 ECTS)**

Vsebina: V seminarju se raziskovalno obravnavajo teme glede na specializacijo profesorja, ki ga je razpisal, zato ima seminar različne literarno-kulturološke vsebine.

Posebnosti: Različni predavatelji.

Metode poučevanja: Seminarско, timsko in individualno (konzultacije) delo, javno nastopanje (predstavitev naloge).

11.2.2 Izbirni strokovni predmeti

11.2.2.1 Izbirni strokovni jezikoslovni predmeti - jezikoslovno magistrsko delo

***Slovensko zgodovinsko besedoslovje* (3 ECTS)**

Vsebina: Teoretična in metodološka izhodišča za zgodovinsko preučevanje besedja. Besedoslovne spremembe v času in prostoru: znotraj- in zunajjezikovni spreminjevalni dejavniki; izrazne in pomenske spremembe. Pomenska razmerja z diahronega vidika. Izmenjava in dinamika besedja. Knjižno in narečno besedje. Pomen lastnoimenskega besednega fonda za rekonstrukcijo slovenskega jezika. Besedotvorne spremembe v zgodovini slovenskega jezika. Besedje glede na izvor: kontinuiteta skupne praslovanske leksike po posameznih razvojnih obdobjih slovenskega jezika. Medjezikovni (stično- in prevodnojezikovni) vplivi na izbor besedja v različnih časovnih in prostorskih okvirih. Prevzete besede in kalki kot del slovenskega besedja v različnih zgodovinskih obdobjih, pokrajinah in pri različnih avtorjih. Obravnava časovno zaznamovanega besedja po tematskih

skupinah. Nastajanje in razvoj slovenskega strokovnega izrazja posameznih strok do konca 19. stoletja.

Metode poučevanja: Predavanja in seminar.

Leksikografija (3 ECTS)

Vsebina: Pojmovnik leksikografije z upoštevanjem pojmovnika korpusa. Tipologija razlag in (slovarski) metajezik. Pragmatična pomenska prvina in njena razvidnost v razlagi. Onomaziološka in semaziološka leksikografija. Leksikografija terminoloških podsistemov kot vzorec za strukturalno (semsko) pomensko razčlenitev. Makro- in mikrostruktura slovarja – vzajemno delovanje slovarja kot celote, npr. paradigmatški vidik, glede na delovanje njegovih posameznih prvin, npr. sintagmatski in paradigmatški vidik. Zasnovna leksikografska tipologija glede na različne parametre. Postopki obdelave korpusnega gradiva za slovarsko uporabo.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Jezik v gledališču in filmu (3 ECTS)

Vsebina: Spoznavanje različnih možnosti govora (tehnika in način izgovora) in stilne izrabe različnih jezikovnih sredstev (izgovor fonemov, naglasi in poudarka, sintakse, npr. besednega reda, intonacije, stilne izrabe leksikalnih sredstev ...). Priprava na govorno interpretacijo (s pomočjo elektronskih jezikovnih virov in literarnega znanja), realizacija (snemanje z videokamero) in analiza interpretiranega (seminarska diskusija po predstavitvi). Obravnava možnosti uporabe knjižnih in različnih neknjižnih zvrsti na vseh jezikovnih ravneh pri sami odrsko-filmski interpretaciji.

Metode poučevanja: Predavanja, seminarji, individualne naloge, laboratorijske vaje, skupno analitično pregledovanje avdio-vizualnih posnetkov.

Normativno, (jezikovno)zvrstno in besedilnovrstno urejanje besedila (3 ECTS)

Vsebina: Normativno in (jezikovno)zvrstno urejanje besedila. Poglobitev in utrditev knjižnojezikovne norme in njena smiselna izraba pri sporočanju (kot besedilotvornem procesu), pa tudi njena »kršitev« v smislu jezikovne oz. besedilne zaznamovanosti. Poglobitev in utrjevanje skladijske norme in upovedovalnih pravil glede na pisno in govorno uresničevanje, utrjevanje besedotvornega sistema in besedoslovnega znanja v praksi. Primerjava uresničevanja skladijske norme (posebej besednega reda, stavčne tipologije, rabe časov itd.) in upovedovalnih pravil v posameznih funkcijskih zvrsteh. Besedotvorna, besedna in frazeološka ustreznost v besedilih različnih funkcijskih zvrsti. Besedilnovrstno urejanje besedila: Vprašanje besedilne koherence. Lektoriranje neumetnostih in deloma umetnostnih besedil. Pojem t. i. minimalnega popravka. Posebne oblike lektoriranja: lektoriranje prevodov; zgoščevalno lektoriranje; lektoriranje zapisanih govorjenih besedil in besedil, pripravljenih za govor (npr. radijska besedila). Temeljna načela lektoriranja. Lektoriranje kot jezikovnokulturni problem (razmerje do jezikovnega kotičkarstva). Etika lektorskega dela. Lektor in redaktor. Lektura in korektura. Lektoriranje kot del jezikovnega svetovanja.

Metode poučevanja: Seminar.

11.2.2.2 Izbirni strokovni literarni predmeti - literarno magistrsko delo

Literarna interpretacija (3 ECTS)

Vsebina: Pregled vloge in pomena interpretacije v literarni vedi ter različnih metod in pristopov k literarnim besedilom. Povezovanje interpretativnoanalitičnih pristopov z literarnozgodovinskimi tako, da se posveča konkretnim besedilom, predvsem njihovi umetniški posebnosti/nenavadnosti, celosti in ne/ponovljivosti. Primerjava interpretacije

tradicionalnih (npr. Dve otvi F.Levstika) in sodobnih besedil, npr. A. Ihana, M. Jesiha, M. Komelja, M. Vidmar, U. Zupana ter novejša dramska besedila (npr. D. Jovanoviča in M. Zupančiča). Od proznih ustvarjalcev se bodo analize ukvarjale z deli V. Bartola, A. Blatnika, B. Bojetu, M. Dekleva, P. Glavan, E. Filipčiča, E. Flisarja, D. Jančarja, F. Lainščka, L. Kovačiča, T. Kramolca, V. Möderndorferja, N. Pirjevec, S. Porle, A. Rebula, M. Rožanca, Z. Simčiča, D. Smoleta, M. Sosiča, M. Tomšiča, J. Virka, V. Zupana ... ter (sprotnimi) novejšimi romani.

Metode poučevanja: Predavanja in seminar.

Literarura in mediji (3 ECTS)

Vsebina: Različne oblike povezovanja literature z drugimi mediji: literarno besedilo in film; literarno besedilo in radio, TV; literarno besedilo in gledališče; literarno besedilo in glasba; literarno besedilo in likovna umetnost; literarno besedilo in internet; literarno besedilo in oglaševanje. Analiza postopkov ekranizacije in dramatizacije, primerjava narativne strukture romanesknih, filmskih in televizijskih žanrov; analiza besedil glasbenih skladb in opernih libretov, razmerje med besednimi in likovnimi sporočili (strip, slikanica, konkretna poezija, reklamno sporočilo ...).

Metode poučevanja: Predavanja.

Slovstvena folkloristika - med jezikoslovjem in literarno vedo (3 ECTS)

Vsebina: Terminologija, temeljni pojmi in njihova današnja sistematika. Fenomenologija predmeta: definicije, forme, funkcije in sestavine SF, posebno glede na razmerje do jezika na eni in literature na drugi strani. Sinkretičnost SF: ravnina teksta, teksture, konteksta; žanrski sistem, variabilnost SF. Posebne teme: urbana in sodobna SF, folklorizacija, literarizacija; otroška SF, imitacija SF = slovstveni folklorizem; avdiovizualizacija SF; literarjenje. Zgodovina konkretnih pojavnih oblik slovenske SF skozi čas od najzgodnejših virov (antika, Sveto pismo) do danes po posameznih obdobjih, kakor jih zaznamuje (slovenska) literarna zgodovina.

Metode poučevanja: Predavanja.

11.2.2.3 Izbirni strokovni predmeti - skupno magistrsko delo

Znanstvena in strokovna terminologija (4 ECTS)

Vsebina: Razločevanje strokovne od znanstvene terminologije predvsem na podlagi pojmovne zahtevnosti denotata – posledično na podlagi delne različnosti tvornih prvin govornega dejanja. Jezikovnokulturno vprašanje smiselnosti spreminjanja izrazne podobe termina – t. i. domače glede na prevzeto ali citatno – ko gre za isti denotat, vendar deloma različnega naslovnika – znanstvenik/strokovnjak glede na širšo laično javnost. Poimenovalna vloga terminologije, definirana z načelno enopomenskostjo, se pravi z besedilno neodvisnostjo denotativnega pomena – tako rekoč absolutna veljavnost strukturalne analize tovrstnega pomena. Odsotnost konotativnosti in s tem sopomenskosti, zato mogoč le pojav dvojničnosti – načeloma jezikovnopolični vzroki. Pojav terminologizacije kot poimenovalni vir, temelječ na katerem izmed pomenotvornih postopkov. Determinologizacija – premik denotata iz stroke.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Znanstveno besedilo (4 ECTS)

Vsebina: Predstavitev razvoja/zgodovine slovenskih znanstvenih besedil, predstavitev oz. kratka ponovitev psiholingvističnih, sociolingvističnih teorij oz. diskurzivnih teorij, ki jih je potrebno upoštevati pri analizi znanstvenega diskurza, predstavitev besedilotvornih

zakonitosti in stilističnih postopkov znanstvenega besedila, predstavitev problematike poimenovalnih postopkov oz. terminologije v znanstvenem jeziku, na besedotvorni in besedilotvorni ravni predstavitev vprašanja razmejnitve med mednarodnim in narodnim.

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Poglavja iz frazeologije (4 ECTS)

Vsebina: Različni teoretični pristopi k proučevanju frazeologije v 20. stoletju: strukturalistični (problem statusa frazeološke enote /FE/ kot enote jezikovnega sistema); tvorbeno-pretvorbni (vloga pretvorbni anomalij v frazeologiji); kognitivni (FE kot izrazilo konceptualne metafore). Povezava med pristopom in terminologijo v frazeologiji. FE kot anomalna enota jezikovnega sistema in iz tega izhajajoče njene temeljne lastnosti, potrebne za jezikovnosistemsko uvrščanje in razločevanje, kontrastiranje in primerjanje z drugimi (oblikovno, pomensko ali funkcijsko bližnjimi). Norma v frazeologiji – razmerje med introspekcijo jezikoslovca, rezultati pri anketiranju rojenih govorcev in podatki, pridobljenimi iz besedilnega korpusa. Problematiziranje lastnosti stalnosti FE. V okviru vaj: prepoznavanje enot, njihove oblike in pomena v besedilu. Posebnosti pomena jedrnega dela FE: idomatičnost, konotativni del pomena; pomenska (ne)stabilnost. Načela sodobne frazeografije. Korpusni pristop v frazeologiji in frazeografiji. Zgodovinski pregled frazeologije v slovenskih slovarjih. Frazeologija slovenščine kot tujega jezika – s frazeografskega in didaktičnega vidika.

Metode poučevanja: Predavanja, seminar, vaje.

Metodologija jezikoslovnega raziskovanja – slovenski prostor (3 ECTS)

Vsebina: Metodologija mentorsko vodenega znanstvenega (univerzitetnega) dela različnih zahtevnostnih stopenj. Vpliv na izbiro metode raziskovalnega dela nasploh: poleg teme, avtorja, mentorja tudi družbene okoliščine, npr. mesta stroke v prednostni razvrstitvi nacionalnih interesov, njen materialni položaj, tudi promocijska moč stroke, študijska, kasneje kadrovska selekcija ipd. Vpliv spola tudi na izbiro metodološkega pristopa. Pomembnost ustvarjalnega razmerja med avtorjem in mentorjem. Razčlenjevanje tematsko različnih jezikoslovnih vsebin z metodološkega vidika.

Metode poučevanja: Predavanja.

Naglasoslovje in tonematika slovenskega jezika (3 ECTS)

Vsebina: Slovenske (knjižne in izbrane narečne) spremembe narave (tonemskosti), kolikosti in mesta poznopraslovanskega naglasa – dosednji razvoji in sodobne težnje. Nastanek današnjega knjižnega naglasnega sistema in izbranih narečnih sistemov kot odrazov poznopraslovanskih naglasnih obliko- in besedotvornih paradigem. Spoznavanje domačih in mednarodnih terminov s področja naglasoslovja. Znaki za zapis tonemskega in dinamičnega naglasa v priročnikih knjižnega jezika, narečjeslovni in zgodovinskojezikovni literaturi ter v etimoloških slovarjih.

Metode poučevanja: Predavanja.

Korpusno jezikoslovje (3 ECTS)

Vsebina: Tipologija jezikovnih korpusov in temeljni pojmi – referenčnost, uravnoveženost, reprezentativnost. Pregled obstoječih slovenskih korpusov in pomembnejših tujih korpusov s poudarkom na njihovih tipoloških značilnostih in uporabnosti za različne namene; vrednotenje obstoječih korpusov. Prednosti in pasti spleta, pojmovanega kot korpusa. Študij nekaterih korpusnih projektov od njihovega načrtovanja preko gradnje do uporabe korpusov. Gradnja korpusov: oblikovanje kriterijev za uravnoveženost, taksonomije za zajemanje

besedil, transkribiranje govornih besedil, morfosintaktično in semantično označevanje, oznake v glavah besedil in korpusov, vprašanja varovanja avtorskih pravic. Specifike pisnih in govornih korpusov. Raba korpusov za opis jezika in jezikovne analize, izdelava ustreznih hipotez in njihovo preverjanje; zloraba korpusa: nevarnosti napačnega interpretiranja korpusnih podatkov, korpusni šumi. Raba korpusov v okviru jezikovnih tehnologij; raba jezikovnih korpusov v drugih specializiranih strokah. Zahtevnejša korpusna iskanja z različnimi konkordančniki. Izraba korpusov z naprednejšimi programskimi aplikacijami (Word Sketches ipd.) za različne namene.

Posebnosti: Vaje v računalniški učilnici.

Metode poučevanja: Predavanja in vaje.

Jezikovna zmožnost (3 ECTS)

Vsebina: Pojmi s področja uporabnega jezikoslovja, usvajanja, učenja jezika; teorija sporazumevanja. Različni modeli in koncepti jezikovnega znanja in sporazumevalne zmožnosti; delne zmožnosti. Procesi jezikovnega usvajanja; dejavniki jezikovnega usvajanja. Jezikovna zmožnost in jezikovna performanca (receptivne in produktivne jezikovne dejavnosti). Posebnosti jezikovne produkcije (govorci s posebnimi potrebami, vmesni jeziki, napaka, odstop od norme). Nerazumevanje in nesporazumi v komunikaciji. Problemi razumljivosti. Funkcionalna pismenost. Opazovanje, merjenje in opisovanje sporazumevalne zmožnosti. Interpretacija rezultatov merjenja jezikovne zmožnosti ter učinki in posledice merjenja jezikovne zmožnosti

Metode poučevanja: Predavanja, vaje.

Literarna interpretacija (3 ECTS)

Glej izbirne strokovne literarne predmete – literarno magistrsko delo.

Literatura in mediji (3 ECTS)

Glej izbirne strokovne literarne predmete – literarno magistrsko delo.

Slovstvena folkloristika – med jezikoslovjem in literarno vedo (3 ECTS)

Glej izbirne strokovne literarne predmete – literarno magistrsko delo.

11.2.3 Izdelava magistrskega dela

Izdelava magistrskega dela (15 ECTS) – je praviloma dvodisciplinarno; z njim študent doseže skupno 30 KT, na vsaki študijski smeri 15 KT.

Magistrsko delo se izdelava pod mentorstvom izbranih učiteljev (za slovenistični del je to habilitirani učitelj na Oddelku za slovenistiko) in v okviru magistrskih seminarjev (za slovenistični del torej v okviru jezikoslovnega ali literarnega magistrskega seminarja). Delo se javno predstavi v magistrskem seminarju. Vsebovati mora uvod, delovno hipotezo, predstavitev teoretičnih izhodišč, gradivo in metode za analizo, interpretacijo rezultatov, sklep, navedbo uporabljene literature in virov.

Obseg: 60–80 strani razpravljalnega besedila.